

2008. március 13., csütörtök

19. úgy véli, hogy a Geeref (amely egy nyílt végű alap) első éveiben olyan minták kidolgozását kell fő célul kitűzni, amelyek ösztönzik a további hozzájárulásokat, növelik a megújuló energiákba és az energiahatékonyságba beruházott források áramlását a fejlődő országokba és az átalakuló gazdaságokba, és a várt 1–3 millió embernél sokkal többet kímél meg az energiaszegénységtől;

20. hangsúlyozza, hogy a Geeref-nek kiemelten kell kezelnie a legkevésbé fejlett országok sajátos szükségleteit és az olyan beavatkozásokat, amelyek bizonyítottan szoros kapcsolatban állnak a szegénység csökkentésével; megjegyzi, hogy a Geeref hatálya a fekete-afrikai, a karibi és csendes-óceáni országokban, az Európai Szomszédsági Politikában részt vevő országokban (Észak-Afrikát és a nem EU-tag kelet-európai országokat is beleértve), valamint a latin-amerikai és ázsiai országokban működő regionális alárendelt alapok támogatására terjed ki; felszólít ugyanakkor, hogy helyezzenek különleges hangsúlyt az AKCS-országok igényeinek kielégítésére; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az előirányzatok elosztásakor a forrásokat ne csupán egy vagy két részalpra osszák szét; határozottan javasolja, hogy a Kína és Oroszország számára létrehozott bármilyen alárendelt alap – amennyiben része a portfóliónak – ne vegye fel az összes rendelkezésre álló forrást, és hogy ezek kísérleti projektként tartsanak számot különös érdeklődésre;

21. elismeri azonban, hogy a jelenlegi elképzeléseknek megfelelően a Geeref nehézségekkel nézhet szembe az OECD Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottság (DAC) által megállapított hivatalos fejlesztéstámogatásra (ODA) vonatkozó kritériumoknak való megfelelés terén, mivel a beruházásokat a fejlesztési szükségletek helyett a pénzügyi megtérülés fogja irányítani; elismeri azt a kockázatot, hogy a Geeref sajátos célkitűzéseként említett szegénységcsökkentés mindössze az alap másodlagos prioritásává válhat; hangsúlyozza ezért, hogy a Geeref-támogatásra jogosult projektek átvilágítására szolgáló egyértelmű fejlesztési kritériumok kialakítása mellett a Bizottságnak jelentősen növelnie kell a támogatásalapú fejlesztési segítségnyújtást annak érdekében, hogy a legszegényebbeknek fenntartható energiaszolgáltatásokat lehessen nyújtani;

22. felhívja a Bizottságot, hogy rendszeresen készítsen jelentést az alap végrehajtásának előrehaladásáról és a támogatott projektekről, különösen hogy készítsen éves előrehaladási jelentést a Parlament részére;

23. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a különféle projektekkal, konkrét eredményeikkel és a fenntartható fejlődéshez való hozzájárulásukkal kapcsolatos intenzív kommunikáció és tapasztalatcsere megkönnyítésének módjaira;

24. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Fejlesztési együttműködési politika

P6_TA(2008)0097

Az Európai Parlament 2008. március 13-i állásfoglalása az EU új tagállamaira vonatkozó fejlesztési együttműködési politika kihívásairól (2007/2140(INI))

(2009/C 66 E/07)

Az Európai Parlament,

A fejlesztési együttműködésre vonatkozó jogalkotás

- tekintettel az EK-Szerződés 177–181. cikkeire,
- tekintettel az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok, valamint az Európai Közösség és tagállamai között 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra ⁽¹⁾, melyet a 2005. június 25-én Luxembourgban aláírt megállapodással ⁽²⁾ módosítottak,

⁽¹⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o. A legutóbb az AKCS-EK Miniszteri Tanács 1/2006. számú határozatával (HL L 247., 2006.9.9., 22. o.) módosított egyezmény.

⁽²⁾ HL L 209., 2005.8.11., 27. o.

2008. március 13., csütörtök

- tekintettel az ENSZ által 2000-ben elfogadott Millennium Nyilatkozatra, a 2005-ös „Befektetés a fejlesztésbe” című ENSZ-jelentésre és a millenniumi fejlesztési célokra (MFC),
- tekintettel 2005. március 2-i, a támogatások hatékonyságáról szóló Párizsi Nyilatkozatra,
- tekintettel a fejlesztés finanszírozásáról szóló 2002-es Monterrey-i Konszenzusra,
- tekintettel a Tanács, a tagállamok kormányának a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság „Európai Konszenzus” (Európai konszenzus a fejlesztésről) című, az Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló együttes nyilatkozatára ⁽¹⁾,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott közös nyilatkozatra: „A humanitárius segélyre vonatkozó európai konszenzus” ⁽²⁾,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 2007. május 15-én elfogadott, az EU-nak a fejlesztési politika keretében zajló munkamegosztásra és komplementaritásra vonatkozó magatartási kódexéről szóló következtetésekre,
- tekintettel a Bizottság „Politikák fejlesztési célú koherenciája – A haladás felgyorsítása a millenniumi fejlesztési célok elérése felé” című közleményére (COM(2005)0134),
- tekintettel a Bizottság „A Millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében tett előrelépések felgyorsítása – A fejlesztés finanszírozása és a támogatás hatékonysága” című közleményére (COM(2005)0133),
- tekintettel a Bizottság „EU-segélyezés: Többet, gyorsabban, eredményesebben” című közleményére (COM(2006)0087) és az Általános Ügyek Tanácsa és a Külügyi Tanács 2006. április 11-i, a közleményen alapuló következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság „2006. évi jelentés az Európai Közösség 2005. évi fejlesztéspolitikájáról és a külső segítségnyújtás végrehajtásáról” című közleményére (COM(2006)0326),
- tekintettel a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottság „A kormányzás szerepe a fejlesztési politikával kapcsolatos európai konszenzusban: Összehangolt megközelítés az Európai Unióban” című közleményére (COM(2006)0421),
- tekintettel a Cseh Köztársaság nemzetközi fejlesztési együttműködési politikájára, beleértve a bilaterális fejlesztési együttműködésről szóló 2007-es tervet és az Angolával és Zambiával kapcsolatos stratégiai dokumentumokat is,
- tekintettel Magyarország nemzetközi fejlesztési együttműködési politikájára,
- tekintettel Lettország 2006–2010-re vonatkozó fejlesztési együttműködési politikájára,
- tekintettel Litvánia 2006–2010-re vonatkozó fejlesztési együttműködési politikájára,
- tekintettel Észtország fejlesztési együttműködési és humanitárius segítségnyújtási stratégiájára 2006 és 2010 között,
- tekintettel a Lengyelország fejlesztési együttműködéséről 2003-ban kiadott stratégiára és a 2007-es lengyel segélyprogramra,
- tekintettel Románia nemzetközi fejlesztési együttműködésének nemzeti stratégiájára,
- tekintettel a szlovák hivatalos fejlesztéstámogatás (ODA) 2003–2008-ra szóló középtávú stratégiájára és Szlovákia 2006-os hivatalos fejlesztéstámogatási nemzeti programjára,

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁽²⁾ A humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusról szóló nyilatkozatot a Tanács 2007. november 19-én, az Európai Parlament pedig 2007. november 29-én hagyta jóvá, és 2007. december 18-án írta alá a Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament elnöke.

⁽³⁾ HL L 378., 2006.12.27., 41. o.

2008. március 13., csütörtök

- tekintettel Szlovénia 2002–2004-es fejlesztési együttműködésére,
- tekintettel az európai fejlesztési és segélyezési nem kormányzati szervezetek szövetsége (CONCORD) által kiadott „Vissza a tapssal! Az uniós kormányok a segélyekre vonatkozó ígéreteik meghiúsulását kockáztatják” („Hold the Applause! EU governments risk breaking aid promises”) című 2007-es NGO Aid Watch jelentésre, amely magában foglalja az egyes tagállamok teljesítményének nem kormányzati szervek által végzett vizsgálatát a hivatalos fejlesztéstámogatás szempontjai szerint,
- tekintettel a 2007–2013-as Közép-Ázsiára vonatkozó uniós stratégiára (Stratégia egy új partnerségért),
- tekintettel az „Európai fejlesztési konszenzus: a fejlesztésre vonatkozó nevelés és tudatosítás hozzájárulása” stratégiai keretre, amelyet az uniós intézmények, a tagállamok, a civil szféra és más érdekelt képviselők vázoltak fel, és mutattak be a 2007. novemberében Lisszabonban megtartott Európai Fejlesztési Napokon,
- tekintettel a 2006. november 7. és 9. között tartott, a nem kormányzati szervezetek kommunikációjáról szóló európai konszenzusra,
- tekintettel a fejlesztési miniszterek Tanácsának a fejlesztésre vonatkozó oktatásról és a fejlesztési együttműködésre való európai figyelemfelkeltésről szóló, 2001. november 8-i állásfoglalására,
- tekintettel az Európa Tanács tagállamaiból érkezett parlamenti képviselőket, helyi és regionális hatóságokat és civil szervezeteket reprezentáló 2002. november 15–17-i európai Globális Oktatási Kongresszus által hozott Maastrichti Nyilatkozatra az európai globális oktatás 2015-ig tartó fejlesztéséről és növeléséről szóló európai stratégiai keretrendszerrel,
- tekintettel a 2003-as palermói folyamatra, amelyet azzal a céllal vezettek be, hogy olyan informális fórumot hozzanak létre, amelyben a szereplők az európai fejlesztési segélyek fő kérdéseit, azok fő fejlesztéseit vitathatják meg, ezáltal informálisan kiegészítve a Bizottság hivatalos konzultációs eljárásait,
- tekintettel a 2005. május 19–20. között Brüsszelben az észak-déli szolidaritás iránti érzékenység növeléséért és a fejlesztési oktatásért tartott európai konferenciára,
- tekintettel az európai fejlesztéssel kapcsolatos oktatásról 2006. július 3–4. között Helsinkiben tartott konferenciára,
- tekintettel Németország, Portugália és Szlovénia soros EU-elnökségének 18 hónapos fejlesztéspolitikai programjára,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikkére,
- tekintettel a Bizottság „A kibővült Európa – szomszédság: a keleti és déli szomszédainkkal való kapcsolatok új kerete” című közleményére (COM(2003)0104) és a Parlament 2003. november 20-i „A kibővült Európa – szomszédság: a keleti és déli szomszédainkkal való kapcsolatok új kerete” című állásfoglalására⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Tanács által 2003. december 12-én Brüsszelben elfogadott „Biztonságos Európa egy jobb világban – Az európai biztonsági stratégia” című dokumentumra,
- tekintettel a Bizottság „Európai szomszédságpolitika – stratégiai dokumentum” című közleményére (COM(2004)0373),
- tekintettel a Bizottság „Az Európai Szomszédságpolitika (ENP) keretében kidolgozott cselekvési tervek irántuló bizottsági javaslatokról” című közleményére (COM(2004)0795),
- tekintettel a Bizottság „Európai szomszédsági politika – Ajánlások Örményország, Azerbajdzsán, Grúzia, valamint Egyiptom és Libanon részére” című közleményére (COM(2005)0072),
- tekintettel a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett, „Az európai szomszédságpolitika megerősítéséről” című bizottsági közleményre (COM(2006)0726),
- tekintettel a Bizottság által 2006. november 14-én elfogadott, a Dél-Kaukázusra (Örményország, Azerbajdzsán, Grúzia) vonatkozó cselekvési tervre,

(¹) HL C 87. E, 2004.4.7., 506. o.

2008. március 13., csütörtök

- tekintettel a „Az európai szomszédságpolitika megerősítéséről” című fent említett bizottsági közleményhez kapcsolódó, a Bizottság szolgálatai által készített munkadokumentumra (SEC(2006)1504),
- tekintettel a Bizottság „2007. évi jelentés az Európai Közösség 2006. évi fejlesztéspolitikájáról és a külső segítségnyújtás végrehajtásáról”(COM(2007)0349) című közleményéhez mellékelte, a Bizottság szolgálatai által készített munkadokumentumra (SEC(2007)0840),
- tekintettel az Ukrajna (SEC(2006)1505) és Moldova (SEC(2006)1506) által az ENP terén elért eredményekről szóló jelentésre,
- tekintettel a Bizottság 2005. november 24-i „Az európai szomszédsági politika: a haladás éve” (IP/05/1467) című kiadványára,
- tekintettel a Ferrero-Waldner biztos által a biztosi kollégiumhoz intézett „Az európai szomszédsági politika végrehajtása és előmozdítása” című bizottsági közleményre (SEC(2005)1521),
- tekintettel az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz (ENPI) létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról szóló, 2006. október 24-i 1638/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel az európai szomszédságpolitika által érintett országoknak és Oroszországnak a technikai segítségnyújtási és információcseré-programban (TAIEX) való részesítésének engedélyezéséről szóló, 2006. január 23-i 2006/62/EK tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel a Tanács 2004. december 22-i 2005/47/EK határozatára a 2000/24/EK határozatnak az Európai Unió bővítésére és az európai szomszédságpolitikára figyelemmel történő módosításáról ⁽³⁾,
- tekintettel az „Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz, Fehéroroszország/Moldova/Ukrajna/Örményország/Azerbajdzsán/Grúzia (külön): országstratégiai dokumentum 2007–2013 és nemzeti indikatív program 2007–2010” című jelentésre,
- tekintettel a Bizottság által elfogadott országstratégiai dokumentumokat kiegészítő 2007–2013 EK-ENPI keleti regionális stratégiai dokumentumra (RSP),
- tekintettel a 2007–2010 ENPI keleti regionális indikatív programra amely tovább finomítja az új ENPI keleti regionális keretei között történő beavatkozás fókuszát,
- tekintettel a Bizottság „Fekete-tengeri szinergia – Új regionális együttműködési kezdeményezés” (COM(2007)0160) című közleményére,
- tekintettel a Bizottság „Az európai szomszédságpolitikához (ENP) tartozó partnerországok közösségi ügynökségekben és közösségi programokban való részvételét elősegítő általános megközelítésről” című közleményére (COM(2006)0724),
- tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság által 2006 júniusában publikált „Az európai szomszédságpolitika: az ENP-országok gazdasági felülvizsgálata” című alkalmi tanulmányokra,
- tekintettel a Bizottság által 2007 júliusában indított, az új tagállamokat és a tagjelölt országokat a fejlesztési együttműködés terén támogató II. kapacitáskiépítési rendszerre (CBSII),
- tekintettel az európai szomszédságpolitikáról szóló 2006. január 19-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a partnerségi és együttműködési megállapodásokra,
- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
- tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A6-0036/2008),

Általános észrevételek

- A. mivel az EU 2006-ban 47 524 millió *euró* hivatalos fejlesztéstámogatást (ODA) nyújtott, amely a világszerte nyújtott ODA-nak 57 %-a, és ennek mértéke várhatóan 78 626 millió *euróra* növekszik 2010-ig,

⁽¹⁾ HL L 310., 2006.11.9., 1. o.

⁽²⁾ HL L 32., 2006.2.4., 80. o.

⁽³⁾ HL L 21., 2005.1.25., 9. o.

⁽⁴⁾ HL C 287. E, 2006.11.24., 312. o.

2008. március 13., csütörtök

- B. mivel az új tagállamok az EU nemzetközi fejlesztési együttműködésben betöltött szerepének erősítése érdekében elkötelezték magukat arra, hogy jövőbeni hozzájárulásukkal 2010-re a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) 0,17 %-ának, 2015-re a GNI 0,33 %-ának megfelelő ODA célkitűzést elérjék,
- C. mivel az új tagállamok fejlesztési támogatásai az európai együttműködési politikára, valamint az európai szomszédság-politikára is vonatkoznak,
- D. mivel az új tagállamok fejlesztési együttműködése tekintetében elsőbbséget élvező országok a Független Államok Közössége (FÁK) és a nyugat-balkáni országok, valamint néhány olyan ország, amely tagja az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) országoknak,
- E. mivel továbbra is az intézményi keretek jelentik az új tagállamok számára a hatékony fejlesztési együttműködés egyik legnagyobb kihívását,
- F. mivel az új tagállamok számára a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy el kell érniük a világ legkevésbé fejlett országainak támogatását is magában foglaló fejlesztési együttműködés pártokon átívelő politikai és a közvélemény részéről is meglévő támogatását,
- G. mivel a legtöbb tagállamban a fejlesztési együttműködéssel kapcsolatos tudatosság további javításra szorul,
- H. mivel a tagállamok azon joga, hogy fejlesztési stratégiáikat nemzeti prioritásaik alapján alakítsák ki, teljesen legitim kifejeződése szuverenitásuknak, és mint ilyet mindig tudomásul kell venni és tiszteletben kell tartani,

Az új tagállamok elsőbbséget élvező országai

- I. mivel az Észtország és Lettország által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége a FÁK országai, különösen Grúzia, Moldávia és Ukrajna, valamint Afganisztán felé irányul; mivel Észtország ODA kiadásai 2005-ben 0,08 %-ot, Lettország ODA kiadásai 2005-ben 0,07 %-ot tettek ki,
- J. mivel a Litvánia által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége Fehéroroszország, Ukrajna, Moldávia, a dél-kaukázusi országok, Afganisztán (Ghor tartomány) és Irak, valamint mindössze egyetlen AKCS-ország, Mauritánia felé irányul, és 2005-ben Litvánia 0,06 %-ot költött az ODA-ra,
- K. mivel a Lengyelország által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége Fehéroroszország, Ukrajna, Moldova és Grúzia felé irányul, és Lengyelország ODA-kiadásai 2005-ben 0,07 %-ot tettek ki,
- L. mivel a Magyarország által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége Nyugat-Balkán (Montenegró, Szerbia, és Bosznia-Hercegovina) felé irányul, és 2005-ben Magyarország ODA-ra fordított kiadásai 0,11 %-ot tettek ki,
- M. mivel a Románia által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége Moldávia, Szerbia és Grúzia felé irányul, és Románia ODA-ra fordított kiadásai 2006-ban 0,04 %-ot tettek ki,
- N. mivel a Szlovénia által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége Nyugat-Balkán (Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Szerbia, Macedónia Volt Jugoszláv Szövetségi Köztársaság (FYROM), Albánia) és Moldávia felé irányul, és 2005-ben Szlovénia 0,11 %-ot költött ODA-ra,
- O. mivel a Szlovákia által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége Szerbia, Montenegró, Kirgizisztán, Kazahsztán, Ukrajna és Fehéroroszország felé irányul, és Szlovákia ODA-ra fordított kiadásai 2005-ben 0,12 %-ot tettek ki,
- P. mivel a Cseh Köztársaság által nyújtott kétoldalú ODA-k többsége Bosznia-Hercegovina, Moldávia, Mongólia, Szerbia, Montenegró és Vietnám felé irányul, és a Cseh Köztársaság 2005-ben 0,11 %-ot fordított az ODA-ra,
- Q. mivel Bulgária csak 2007 végén fogadta el a fejlesztési együttműködésre vonatkozó nemzeti stratégiáját, és prioritásai Albánia, a FYROM, Bosznia-Hercegovina, Ukrajna és Moldávia felé irányulnak, valamint 2005-ben az ODA-ra fordított kiadásai nagyjából 0,04 %-ra becsülhetők, amely megegyezik Bulgária többoldalú intézmények munkájához történő hozzájárulásával,

2008. március 13., csütörtök

Az új tagállamok és az AKCS-országok közötti kapcsolat

- R. mivel az európai fejlesztési együttműködési politika keretében Észtország, Lettország és Románia nem tervezi egy AKCS-ország támogatását sem, bár Észtország nem zárta ki, hogy a jövőben kétoldalú együttműködést létesít egy kevésbé fejlett szub-szaharai afrikai állammal,
- S. mivel Bulgária olyan afrikai országokat tervez megcélozni, amelyekkel – ilyen például Ghána – 1989 előtt kétoldalú megállapodásokat kötött,
- T. mivel a Cseh Köztársaság a támogatások 8 %-ával (2007-ben 956 000 *euró*) Angolát és 4 %-ával (2007-ben 775 000 *euró*) Zambiát veszi célba; mivel Angolában programokat finanszíroz a mezőgazdasági és vidékfejlesztési ágazatban, az oktatás és az olyan horizontális programok területén, mint az aknamentesítés, a közszféra kapacitásainak megerősítése, a civil társadalom támogatása és a nemek közötti egyenlőség, valamint a környezetvédelem; mivel Zambiában, ahol a különösen barátságtalan természeti környezettel rendelkező nyugati tartományt veszi célba, az egészségügyi ágazatban a millenniumi fejlesztési célok elérésére irányuló olyan programokat támogat, amelyek például a gyermekhalálozás csökkentését, az anyák egészségének javítását, a HIV/AIDS és más betegségek elleni küzdelmet segítik elő,
- U. mivel Magyarország Etiópiát, és Lengyelország főként Angolát és Tanzániát veszi célba,
- V. mivel Szlovákia Kenyát, Szudánt és Mozambikot vesz célba, Kenyában az üzleti és egészségügyi ágazatot, valamint támogatást nyújt a megújuló energiaforrások alkalmazására; mivel Szudánnal folytatott fejlesztési együttműködésébe beletartozik az adósságcsökkentés és a technikai infrastruktúrára, például a vízgazdálkodásra, valamint a szociális ágazatra irányuló, különösen az általános iskolai oktatást és az alapvető egészségügyi ellátást mozdítja elő,
- W. mivel Szlovénia a szlovén nem kormányzati fejlesztési szervezetein (NGDO-k) keresztül Madagaszkárt, Nigert, Malit, Burkina Fasot, Ugandát és Malawit tervezi célba, venni és segíteni szándékozik továbbá a helyi közösségeket az olyan területeken, mint például az infrastruktúra, az oktatás, a víz, a szennyvízelvezetés biztosítása és a fenntartható energiaellátás,
- X. mivel Litvánia első kétoldalú projektjét 2006-ban Mauritániában alapította (természeti erőforrások fejlesztésének támogatása),
- Y. mivel minden új tagállamban a fejlesztési támogatás jelentős részét multilaterális csatornákon, így az Unión keresztül juttatják el, ezért ezek az országok mind közvetve is hozzájárulnak az AKCS-országok fejlesztéséhez,

Az új tagállamok és szomszédaik közötti kapcsolat

- Z. mivel az EU külkapcsolataiban az ENP-t az egyik kiemelt prioritásának tekinti annak érdekében, hogy a szomszédos országokban elősegítse a jó kormányzást és a gazdasági fejlődést, és így csökkentse a tagállamok és szomszédaik közötti politikai, gazdasági és társadalmi különbségeket,
- AA. mivel a három dél-kaukázusi állam (Grúzia, Örményország és Azerbajdzsán) számára szóló ENP cselekvési tervek 2006. november 14-én jelentek meg annak ellenére, hogy az ENP-nek a dél-kaukázusi országokra való kiterjesztését eleinte elvetették a fent említett, tágabb Európáról szóló bizottsági közlemény egyik lábjegyzetében,
- AB. mivel a cselekvési terveket az egyes országoknak megfelelően kellett kidolgozni,
- AC. mivel az EU külkapcsolataiban rendszerint a regionális megközelítést helyezi előtérbe,
- AD. mivel a grúz kormány reményét fejezte ki, hogy Grúzia Ukrajnával és Moldáviával a fekete-tengeri térségbe kerül a dél-kaukázusi térség helyett, amit a cselekvési tervben tudomásul vettek,
- AE. mivel az EU és Grúzia közötti cselekvési terv azt jelzi, hogy az EU a konfliktusrendezés terén kész Grúziának további politikai segítséget nyújtani, amit Grúzia eddig elutasított,

2008. március 13., csütörtök

- AF. mivel az új tagállamokat már uniós tagságukat megelőzően bevonták az ENP fejlesztésébe,
- AG. mivel az új tagállamoknak EU-tagságukat megelőzően nem volt befolyásuk a cselekvési tervekre, és nem vettek részt a döntéshozatalban és az eljárásban,
- AH. mivel az ENP-be való belépéshez a szomszédos országoknak hatályos szerződésben rögzített kapcsolatokkal kell rendelkezniük, például partnerségi és együttműködési megállapodás vagy társulási megállapodás alapján, így Fehéroroszország, Líbia és Szíria kívül rekedt az ENP-ből, mivel nincsen érvényes szerződésben rögzített kapcsolatuk,
- AI. mivel az EU célja a kiegyensúlyozott kétoldalú és regionális megközelítés Közép-Ázsia irányában,
- AJ. mivel a Kazahsztán, Kirgizisztán, az Orosz Föderáció, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán és az EU közötti kapcsolat partnerségi és együttműködési megállapodásokon, együttműködési kereteken, mint például a BAKU kezdeményezés és különböző közös kül- és biztonságpolitikai eszközökön alapul,
- AK. mivel az EU-val szomszédos összes ország, a lehetséges tagság kérdéséről függetlenül, egyenlő esélyekkel rendelkezik az EU-val történő kiváltságos kapcsolatok kialakítására, amely az adott ország saját törekvéseinek megfelelően a közös érdekeken és a közös értékeken alapulnak,
- AL. mivel a cselekvési tervek legnagyobb előnye az, hogy segít az országnak prioritásai meghatározásában és az uniós támogatások saját erőfeszítéseivel való igazításában,
- AM. mivel Bulgária és Románia már folytat határokon átnyúló együttműködést az adott ENP-partnerekkel,
- AN. mivel a TAIEX és az ikerintézményi programok keretében az új tagállamok szerepe az átmenettel kapcsolatos tapasztalatok megosztása és a régi tagállamok ismereteinek kiegészítése,

A közvélemény tudatosságának növelése

- AO. mivel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) országainak többségében a közvélemény fejlesztési kérdésekkel kapcsolatos tudatosságának növelésére fordított kiadások összesen 190 millió eurót tesznek ki, amely a teljes ODA 0,25 %-át jelenti,
- AP. mivel Lengyelország és Málta kivételével az összes tagállam a nemzeti NGDO-i számára kiemelt prioritásnak tekinti fejlesztésről szóló oktatás,
- AQ. mivel egyik tagállam sem rendelkezik még a fejlesztéssel kapcsolatos oktatásra vonatkozó nemzeti stratégiával,
- AR. mivel az OECD országok állampolgárainak mindössze 12 %-a hallott ténylegesen a millenniumi fejlesztési célokról, ezek közül 62 % nem tudja, hogy a millenniumi fejlesztési célok mit jelentenek, az európaiak 17 %-a a korrupció miatt és azon benyomásuk alapján, hogy a támogatások nem segítik a szegényeket, nem tudják, hogy a támogatások számítanak-e valamit (ez az arány Portugáliában eléri a 34 %-ot, Olaszországban 24 %-ot, Írországban 23 %-ot és Spanyolországban 22 %-ot),
- AS. mivel az európai állampolgárok mindössze 29 %-a gondolja, hogy 2015-re csökkenni fog a kimagaslóan nagy nyomor és éhezés, és leggyakrabban akadályként a pénz- vagy forráshiányt (18 %), az akarat hiányát (18 %) és az előttünk álló feladat nagyságát (14 %) említik meg,
- AT. mivel az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja keretében készített jelentés azt javasolja, hogy a Bizottság és az uniós tagállamok a közvélemény tudatosságának növelésére és a fejlesztéssel kapcsolatos oktatásra szánt kiadásokra minimális célként az ODA 3 %-át vagy annál magasabb százalékot határozzanak meg,
1. hangsúlyozza, hogy a fejlesztési politika teljes egészében része a közösségi vívmányoknak, és felidézi az új tagállamok e területen fennálló nemzetközi kötelezettségeit; hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak segítenie kell az új tagállamokat a közösségi vívmányok beépítésében;

2008. március 13., csütörtök

2. úgy véli, hogy az „Európai konszenzus a fejlesztésről” című dokumentum 2004-es bővítést követő egy éven belül tíz új tagállam általi történő aláírásával a tagállamok egyetértettek egy nagy ívű fejlesztési paradigma végrehajtásával, és azzal, hogy a millenniumi fejlesztési célok meghatározott időn belül történő elérésén dolgoznak;
3. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy számos új tagállam nem abban az irányban halad, hogy elérje a célt, miszerint 2010-re bruttó nemzeti jövedelemének 0,17 %-át hivatalos fejlesztéstámogatásra kellene fordítania, de néhányuk esetében a hivatalos fejlesztéstámogatás az államadósság csökkentése miatt szükséges általános költségvetési megszorításoktól függ;
4. kiemeli az új tagállamok különösen a demokratikus átmenet időszakában szerzett saját tapasztalatát, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak a fejlesztési együttműködés területén a jó kormányzást és a demokrácia előmozdítását kell prioritásként tekintenie; felhívja az uniós intézményeket, hogy fejlesztési politikájuk gazdagítása érdekében aknázzák ki az új tagállamok e területen felhalmozott tapasztalatait;
5. úgy véli, hogy az aktív együttműködési politikának köszönhetően az új tagállamok hozzájárulnak az alapvető jogok tiszteletben tartása elősegítéséhez és az európai szomszédsági politika hatálya alá tartozó harmadik országokban élő új generációkkal való szolidaritás előmozdításához;
6. hangsúlyozza a fejlesztési együttműködési politikában való részvételből származó kézzelfogható előnyöket az új tagállamok számára, különösen a gazdaságfejlesztés és a kereskedelem területén;
7. üdvözli a Bizottságnak a hagyományos fejlesztési politikákon való túllépésre és a fejlődő országokkal való új partnerkapcsolatok létesítésére irányuló új megközelítését;
8. üdvözli, hogy a nemzetközi közösség a humanitárius sürgősség esetére el kívánja fogadni a „közös felelősség” elvét;
9. hangsúlyozza, hogy az új és a régi tagállamoknak proaktívabb módon kellene együttműködniük az EU-n belül annak biztosítására, hogy az ENP-ben részt vevő egyes országok helyzetének figyelemmel kísérése a kellő időben történjen, és az EU rugalmasabban tudjon reagálni az ezen országokra vonatkozó politikája tekintetében;
10. hangsúlyozza a fejlesztés és a migráció közötti kapcsolatot, amely nagy kihívást jelent az EU külső határainál elhelyezkedő legtöbb új tagállam számára;
11. elismeri az új tagállamok által tett előrehaladást a korábbi segélyfogadó országokból adományozó országokká való fejlődés terén, és tudomásul veszi a jövőbeni kihívásokat;
12. megjegyzi, hogy az átmeneti időszakot követően az új tagállamok prioritásait történelmi kapcsolataik és szomszédjaik határozzák meg, továbbá az új tagállamok fejlesztési együttműködésre szánt költségvetésének nagyobb részét közvetlen szomszédjaikra és a FÁK országaira fordítják; felhívja az Uniót, hogy használja ki az új tagállamok csatlakozását az EU stratégiai jelenlétének megerősítésére Kelet-Európában, Közép-Ázsiában és a Kaukázusban, vagyis azokban a régiókban, amelyeket az európai segélyezés eddig kevésbé érintett, és amelyek számos kihívással néznek szembe a fejlesztés terén;
13. hangsúlyozza, hogy a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása terén, vagyis az új tagállamok számára kiemelt területeken a hatékony fellépés szintén olyan cselekvési eszköz, amely végső soron a szegénység csökkentésére, DCI meghatározott európai fejlesztési politika kiemelt célra irányul;
14. emlékeztet az EU külkapcsolatainak „keleti dimenziójára” és úgy véli, hogy (az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűléshez, az Euromediterrán Partnerséghez (Euromed) és az EU-Latin-Amerika Parlamenti Közgyűléséhez (Eurolat) hasonlóan) egy, az EU-ból és a szomszédos országokból álló új közgyűlés építhetne a történelmi tapasztalatokra, fellendíthetné az új tagállamoknak az uniós politikákhoz való hozzájárulását és segíthetne az ENP együttes megformálásában, valamint az új politikai területek szomszédos államokkal való megismertetésében;

2008. március 13., csütörtök

15. elismeri, hogy a legtöbb tagállam külügyminisztériumán belül létrehoztak olyan szervezeti egységeket, amelyek kimondottan a fejlesztési együttműködéssel foglalkoznak, ugyanakkor javasolja, hogy erősítsék meg a koordinációt mind a saját minisztériumaikban, mind egymás között, illetve más tagállamokkal a nemzeti parlamentek és a helyi hatóságok által a döntéshozatali eljárásokban megengedett mértékig;
16. elismeri, hogy az érintett intézmények létrehozása és a politikák végrehajtása időigényes folyamat;
17. elismeri, hogy az elkövetkezendő években a költségvetések emelése és a tudatosságnövelő intézkedések jelentik majd a legnagyobb kihívást az új tagállamok számára;
18. üdvözli a korábban említett „Európai konszenzus a fejlődésről: a fejlesztésről szóló oktatás és a tudatosítás hozzájárulása” című stratégiai keretet és hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek fontos szerepe van az új tagállamokban a fejlesztésről szóló oktatásnak és tudatosításnak a hivatalos és nem hivatalos oktatásban betöltött jelenlegi és lehetséges szerepének hangsúlyozásában;
19. úgy véli, hogy olyan partnerekre és ágazatokra irányuló hosszú távú projektek a leghasznosabbak a globális szegénység megszüntetésének folyamatában, amelyek tekintetében az új tagállamok komparatív előnnyel rendelkeznek, és a tapasztalataikat át tudják adni;
20. felhív a tagállamok közötti munkamegosztásra, figyelembe véve az egyes szereplők hozzájárulásának hozzáadott értékét és a hatékony együttműködést;
21. úgy véli, hogy az új tagállamok nagy többsége – Litvánia kivételével, ahol a külügyminisztérium a felelős a hivatalos fejlesztéstámogatás megtervezéséért és irányításáért – nagyobb prioritást adhatna a fejlesztési politikájának, valamint a stratégiai tervezéssel kapcsolatos megközelítésében fokozottabb belső koordinációt biztosíthatna;
22. kijelenti, hogy az EU új tagállamokra vonatkozó célja nem kizárólag az, hogy tapasztalataikat tőkésítse, hanem hogy segítse őket adományozó szerepük megerősítésében; bátorítja ezért a régi és az új tagállamokat, hogy együtt határozzanak meg egy teljesíthető menetrendet, amelynek során az új tagállamok hozzáigazodnak az európai fejlesztéstámogatási célokhoz, figyelembe véve a régi és az új tagállamok közötti partnerségben rejlő lehetőségeket és annak korlátait;
23. hangsúlyozza, hogy az új tagállamoknak teljes mértékben részt kell venniük a tapasztalatcserében, valamint a fejlesztéspolitika megtervezésével, végrehajtásával és értékelésével kapcsolatos speciális képzésben; emlékeztet a CBS-re (kapacitáskiépítési rendszer) vonatkozó különböző tapasztalatokra és további előremutató változtatásokat kér, például a köztisztviselői létszám túlburjánzásának megállítását;
24. emlékeztet az új tagállamokért, illetve a csatlakozó vagy tagjelölt államokért felelős tisztviselőkkel való folyamatos párbeszéd fontosságára; kiemeli az ezen országok részéről megfogalmazott szükségletek teljesítésére irányuló képzési kurzusok, szemináriumok, konferenciák és speciális technikai segítségnyújtások szervezésében az EuropeAid által szervezett technikai segítségnyújtás fontosságát; hangsúlyozza ebben a tekintetben a Bizottság Fejlesztési Főigazgatósága által finanszírozott tevékenységek fontosságát;
25. sajnálja, hogy az új tagállamok kapacitásának erősítésével foglalkozó speciális munkacsoport 2007-ben már nem ülésezik, pedig a fejlesztési együttműködés terén nagy szükség van az új tagállamok kapacitásának növelésére, és az EU bővítési folyamata még mindig tart;
26. kéri, hogy e csoport kezdjen újra működni és ügyeljen egyrészt arra, amit feladataihoz tartozónak tekint, azaz a parlamenti Fejlesztési Bizottság vagy titkársága, valamint a fejlesztéssel foglalkozó európai nem kormányzati szervezetekkel szoros együttműködésben dolgozó projekt, a TRIALOG képviselőtere, másrészt arra, hogy kiterjessze megbízatását az új tagállamok fejlesztési együttműködés terén jelentkező sajátos problémáinak kezelésére;

2008. március 13., csütörtök

27. kiemeli az új tagállamok munkatársainak történő minőségi technikai segítségnyújtásra irányuló ikerprogramokkal és rövid távú ikerprogramokkal kapcsolatos projektek jelentőségét, amelyekkel kapcsolatos támogatásért eddig csupán Magyarország és Szlovákia folyamodott;
28. felszólít a Parlament és az új tagállamok parlamentjei között a fejlesztési és együttműködési problémákra összpontosító interparlamentáris találkozók félévenként történő összehívására, valamint egy külön hálózat e célból történő létrehozására;
29. úgy véli, hogy az új tagállamoknak az Európai Fejlesztési Alap bizottságában való részvétele újabb dimenziót adna a vitáknak, és tovább erősítené technikai kapacitásaik kiépítését;
30. tudomásul veszi a fejlesztési együttműködés prioritásainak tekintetében egyes új tagállamokban fennálló társadalmi elfogadottság hiányát, és a helyzet javítása érdekében átfogó kommunikációs és oktatási stratégia kidolgozására szólít fel; hangsúlyozza a fejlesztéssel kapcsolatos kérdések iránti érzékenység kialakításának fontosságát az iskolai tantervekben, valamint a média szerepét a lakosság figyelmének felhívásában és a nemzetközi önkéntesség kultúrájának kialakításában;
31. fontosnak tartja, hogy készüljön egy jelentés a fejlesztésről szóló oktatás tudatosításról és annak szerepéről az „Európai konszenzus a fejlesztésről” végrehajtásában, kiemelve a fejlesztésről szóló oktatás és tudatosítás jelenlegi és lehetséges szerepét a hivatalos és nem hivatalos oktatásban Európában, különösen az új tagállamokban;
32. úgy véli, hogy az új tagállamok lakossága már fogékony a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos kérdések iránt, mint ahogy azt bebizonyította a 2004-es szökőár során tanúsított jelentős mértékű fellépésük, erre alapozva fogékonnyá lehet tenni a lakosságot a hatékony fejlesztési politika terén vállalt konkrét, hosszú távú kötelezettségek iránt;
33. felhívja a Bizottságot, hogy indítson az új tagállamok együttműködéssel és fejlesztési kérdésekkel kapcsolatban fennálló komparatív előnyére és hozzáadott értékére összpontosító figyelemfelhívó kampányt;
34. felszólít az érintett nemzeti szereplők közötti nagyobb fokú koordinációra, valamint a nem kormányzati szervezetek és a helyi hatóságok nemzeti döntéshozatali folyamatba való megfelelő bevonására;
35. felszólítja a Bizottságot, hogy aktívan vonja be az új tagállamokat a cselekvési tervek előkészítésébe és megtárgyalásába, valamint végrehajtásuk ellenőrzésébe;
36. megjegyzi, hogy a fejlesztési támogatások nyújtása feltételekhez kötöttségének teljes megszüntetése révén az új tagállamok pozitív példával szolgálhatnak minden tagállam számára;
37. megjegyzi, hogy a tagállamok mindegyikének határidőket kellene megállapítaniuk a fejlesztési támogatásaik nyújtása feltételekhez kötöttségének megszüntetésére, mert hosszú távon a feltételekhez kötött fejlesztési támogatás nem szolgálja sem a felelősségteljes kormányzást, sem a források hatékony elosztását, és nem járul hozzá a fejlesztési együttműködés céljainak megvalósításához;
38. megjegyzi, hogy a magánszféra és a fejlesztési együttműködés közötti kapcsolatok ígéretes új utat nyithatnak meg az új tagállamok számára, és az ezen országokból származó magánvállalkozások még aktívabb részvétele a fejlesztési együttműködési projektekre irányuló uniós közbeszerzésekben fokozhatja a fejlesztési együttműködéssel kapcsolatos tudatosságot;

*

* *

39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
-